

scenariusz nr 12

ZNAM INSTYTUCJE UŻYTECZNOŚCI PUBLICZNEJ

INFORMACJE
OGÓLNE

ZADANIA
PODSTAWOWE

ZADANIA
FAKULTATYWNE

ZADANIA
DODATKOWE

Cele ogólne

1. Dostarczenie wiedzy na temat funkcji i zadań różnych instytucji użyteczności publicznej.
2. Ukazanie zasad korzystania z usług instytucji użyteczności publicznej.
3. Wdrażanie do samodzielnego korzystania z instytucji użyteczności publicznej.

Cele szczegółowe

- ▶ Uczeń wymienia instytucje użyteczności publicznej.
- ▶ Uczeń wskazuje jaki rodzaj pomocy może tam uzyskać.
- ▶ Uczeń zna zasady korzystania z przychodni zdrowia, ośrodka pomocy społecznej, banku.
- ▶ Uczeń wie, gdzie w pobliżu jego miejsca zamieszkania znajduje się przychodnia zdrowia, ośrodek pomocy społecznej, bank.

Metody pracy

- ▶ miniwykład
- ▶ rozmowa kierowana
- ▶ metoda przypadków
- ▶ metoda ćwiczeń praktycznych
- ▶ wykorzystanie technologii informacyjno-komunikacyjnej

Czas zajęć

45 min. z możliwością rozszerzenia do 90 min.

Środki dydaktyczne znajdujące się na płycie CD

1. Skany dokumentów (karta bankomatowa, zwolnienie lekarskie, wniosek o zasiłek celowy)
2. Prezentacja multimedialna „Instytucje użyteczności publicznej”
3. Karta pracy „Znam instytucje użyteczności publicznej”
4. Karta pracy „Znam instytucje użyteczności publicznej” – wersja obrazkowa
5. Ilustracje przedstawiające sytuacje problemowe
6. Karta pracy „Kwestionariusz osobowy”
7. Karta pracy „Jak założyć konto w banku?”
8. Historyjka obrazkowa „Jak założyć konto w banku?”
9. Szablon do ćwiczeń własnoręcznego podpisu
10. Karta ewaluacji zajęć dla ucznia
11. Karta pracy „Moja mapa instytucji użyteczności publicznej”
12. List do rodziców
13. Wskazówki dla zespołu edukacyjno-wychowawczego
14. Ćwiczenie nr 9 z zestawu „Seventy seven work words”

Środki dydaktyczne do samodzielnego przygotowania przez nauczyciela

15. Zestaw multimedialny z dostępem do Internetu
16. Materiały piśmiennicze

Na zajęcia uczniowie przynoszą swoje dowody tożsamości i legitymacje szkolne.

NOTATKI

PRZEBIEG ZAJĘĆ

I. Etap wprowadzający

A. Czynności organizacyjno-mobilizujące

Powitanie – ok. 1 min.

- ▶ Witam wszystkich, którzy lubią lato,
- ▶ witam tych, którzy ostatnio korzystali z przychodni zdrowia,
- ▶ witam wszystkich, którzy mają konto w banku,
- ▶ witam wszystkich, którzy chcieliby założyć konto w banku,
- ▶ witam także tych, którzy dotychczas nie zostali powitani.

Zabawa pobudzająca – ok. 3 min.

Nauczyciel wymienia kolejno usługi świadczone przez różne punkty usługowe oraz instytucje.

Zadaniem uczniów jest podanie nazwy miejsca (punktu, instytucji), w którym usługa ta jest wykonywana: np.: projekcja filmu – kino,

sprzedawanie leków – apteka,

przekazywanie paczek i listów – poczta,

leczenie chorych – przychodnia zdrowia, szpital itp.

B. Pobudzenie zainteresowania

Środki dydaktyczne:

1. Skany dokumentów

Nauczyciel prezentuje uczniom slajdy przedstawiające trzy dokumenty: kartę bankomatową, zwolnienie lekarskie, wniosek o zasiłek celowy. Następnie prosi uczniów o podanie nazw instytucji, które kojarzą im się z w/w dokumentami.

W grupie uczniów z niepełnosprawnością umysłową w stopniu umiarkowanym i znacznym nauczyciel prezentuje dwa dokumenty: kartę bankomatową oraz zwolnienie lekarskie.

C. Uzasadnienie potrzeby uczenia się przewidzianych wiadomości i umiejętności

Na dzisiejszych zajęciach:

- ▶ poznać trzy instytucje użyteczności publicznej: ośrodek pomocy społecznej, przychodnię zdrowia oraz bank,
- ▶ dowiedzieć się, w jaki sposób te instytucje wspierają ludzi w różnych sytuacjach życiowych,
- ▶ będziecie ćwiczyć wypełnianie druków urzędowych.

NOTATKI

II. Etap pracy właściwej

A. Wiedza (OBSERWUJĘ – WIEM)

Miniwykład „Instytucje użyteczności publicznej” – ok. 7 min.

Środki dydaktyczne:

2. Prezentacja multimedialna

Nauczyciel korzystając z prezentacji multimedialnej (środek dydaktyczny nr 2) przedstawia młodzieży informacje na temat zadań trzech instytucji użyteczności publicznej: przychodni zdrowia, ośrodka pomocy społecznej oraz banku.

B. Działanie (Działam)

Ćwiczenie 1

„Znam instytucje użyteczności publicznej” – ok. 5 min.

Cel: Utrwalenie i uporządkowanie informacji o zadaniach instytucjach użyteczności publicznej.

Środki dydaktyczne:

3. Karta pracy „Znam instytucje użyteczności publicznej”

4. Karta pracy „Znam instytucje użyteczności publicznej” – wersja obrazkowa

Uczniowie otrzymują karty pracy „Znam instytucje użyteczności, publicznej” (środek dydaktyczny nr 3), w których zestawiono, w przypadkowej kolejności, informacje o zadaniach trzech instytucji użyteczności publicznej: przychodni zdrowia, ośrodka pomocy społecznej oraz banku. Zadaniem uczniów jest przyporządkowanie zadań i dokumentów do właściwych im instytucji.

Uczniowie z niepełnosprawnością umysłową w stopniu umiarkowanym i znacznym korzystają z kart pracy „Znam instytucje użyteczności publicznej” w wersji obrazkowej (środek dydaktyczny nr 4).

Ćwiczenie 2

„Gdzie można to załatwić?” – ok. 5 min.

Cel: Utrwalenie informacji o zadaniach instytucji użyteczności publicznej.

Środki dydaktyczne:

5. Ilustracje przedstawiające sytuacje problemowe

Nauczyciel przedstawia uczniom opisy trzech sytuacji problemowych. Ich zadaniem jest zidentyfikowanie trudności, z jakimi borykają się bohaterowie tych sytuacji oraz wskazanie sposobów ich rozwiązania.

1. Daniel znalazł się w bardzo trudnej sytuacji. Pieniądze, które zarabia wystarczają mu tylko na opłacenie stancji i zakup jedzenia. Tymczasem zbliża się zima. Daniel nie ma za co kupić węgla na opał.

- ▶ Do jakiej instytucji powinien zwrócić się o pomoc?
- ▶ Czym jeszcze zajmuje się ta instytucja?

2. Andrzej dostał nową pracę. Pracodawca poprosił go, aby podał numer rachunku, na który będzie można przelewać jego pensję. Andrzej nie ma takiego rachunku.

- ▶ Gdzie powinien się udać Andrzej?
- ▶ Co jeszcze można załatwić w tej instytucji?

3. Kasia jest po rozmowie z pracodawcą. Udało jej się zdobyć upragnioną pracę. Teraz musi załatwić kilka formalności. Pracodawca poprosił ją o przyniesienie świadectwa zdrowia oraz niezbędnych badań lekarskich.

- ▶ Do jakiej instytucji powinna zwrócić się Kasia o wydanie potrzebnych dokumentów?
- ▶ Przypomnij sobie, co jeszcze można załatwić, korzystając z tej instytucji.

Dla uczniów z niepełnosprawnością umysłową w stopniu umiarkowanym i znacznym jest to zadanie dodatkowe

W grupie nauczyciel prezentuje jedną lub dwie wybrane sytuacje. Podczas prezentacji wykorzystuje obrazki ilustrujące sytuacje problemowe (środek dydaktyczny nr 3).

Ćwiczenie 3

„Kwestionariusz osobowy” – ok. 10 min.

Cel: Wdrażanie do samodzielnego wypełniania dokumentów urzędowych.

Środki dydaktyczne:

6. Karta pracy „Kwestionariusz osobowy”

Uczniowie otrzymują kartę pracy nr 6 („Kwestionariusz osobowy”). Ich zadaniem jest wypełnienie kwestionariusza poprzez wpisanie podstawowych danych osobowych (imię i nazwisko, data urodzenia, imiona rodziców, adres zamieszkania, numer dowodu osobistego, numer PESEL, NIP). Nauczyciel informuje uczniów, że podczas wypełniania kwestionariusza osobowego mogą oni korzystać z własnych dokumentów tożsamości lub posłużyć się kwestionariuszem osobowym wypełnionym na drugih z kolei zajęciach pt. „Wiem, jaki jestem”.

Karta pracy „Kwestionariusz osobowy” może być wykorzystywana przez ucznia podczas załatwiania formalności w różnych instytucjach użyteczności publicznej.

Uczniowie z niepełnosprawnością umysłową w stopniu umiarkowanym i znacznym wpisują tylko podstawowe dane, np.: imię i nazwisko, datę urodzenia. Pozostałą część informacji uczeń uzupełnia z pomocą rodziców lub opiekunów.

W pracy z młodzieżą, która ma duże trudności w pisaniu można wykorzystać środek dydaktyczny nr 9 z ćwiczenia nr 5 „Potrafię podpisać każdy dokument”.

Ćwiczenie 4

„Jak założyć konto w banku?” – ok. 5 min.

Cel: Wdrażanie do samodzielnego korzystania z instytucji użyteczności publicznej

Środki dydaktyczne:

7. Karta pracy „Jak założyć konto w banku?”

8. Historyjka obrazkowa „Jak założyć konto w banku?”

Nauczyciel rozdaje uczniom kartę pracy nr 7 („Jak założyć konto w banku?”) zawierającą losowo ułożone zdania opisujące kolejne etapy formalności, związanych z zakładaniem rachunku w banku.

Zadaniem młodzieży jest ustalenie prawidłowej kolejności tych etapów poprzez właściwe ponumerowanie zdań.

Uczniowie z niepełnosprawnością umysłową w stopniu umiarkowanym i znacznym, wspólnie z nauczycielem, ustalają kolejne etapy zakładania rachunku bankowego przy pomocy historyjki obrazkowej „Jak założyć konto w banku?” (środek dydaktyczny nr 7).

Ćwiczenie 5

„Potrafię podpisać każdy dokument” – ok. 10 min.

Zadanie dodatkowe

Środki dydaktyczne:

9. Szablon do ćwiczeń własnoręcznego podpisu

Uczniowie na specjalnym szablonie ćwiczą składanie własnoręcznego podpisu. Szczególnie polecamy to ćwiczenie dla uczniów z niepełnosprawnością umysłową w stopniu umiarkowanym i znacznym.

Ćwiczenie 6

„Jak korzystać z pomocy lekarskiej” – ok. 15 min.

Zadanie dodatkowe

Środki dydaktyczne:

2. Prezentacja multimedialna

Nauczyciel korzystając z prezentacji multimedialnej (środek dydaktyczny nr 2) prezentuje młodzieży zasady korzystania z pomocy lekarskiej oraz utrwała podstawowe specjalności lekarskie.

Ćwiczenie 7

„Jak założyć własny rachunek bankowy” – ok. 10 min.

Zadanie dodatkowe

Środki dydaktyczne:

15. Zestaw multimedialny z dostępem do Internetu

Nauczyciel prezentuje film pt. „Myślisz o założeniu konta osobistego? To prostsze niż wymiana koła w samochodzie!”

Źródło: Portal edukacyjny „Zrozum finanse.pl”

<http://zrozumfinanse.pl/poland/portal/multimedia.htm>

Po projekcji prowadzący rozpoczyna z uczniami rozmowę kierowaną na temat korzyści wynikających z posiadania konta bankowego.

NOTATKI

Ćwiczenie 8

„Płatności elektroniczne bez tajemnic?” – ok. 10 min.

Zadanie dodatkowe

Środki dydaktyczne:

15. Zestaw multimedialny z dostępem do Internetu

Prezentacja filmu pt. „Wszystko o kartach”

Źródło: Portal edukacyjny „Zrozum finanse.pl”

http://zrozumfinanse.pl/poland/portal/wszystko_o/kartach.htm

Po projekcji prowadzący rozpoczyna rozmowę kierowaną na temat korzyści wynikających z dokonywania płatności za pomocą karty bankomatowej, a także zapoznaje uczniów z instrukcją postępowania w przypadku zagubienia karty do bankomatu.

III. Etap końcowy

Rozmowa podsumowująca i utrwalająca wiadomości

– ok. 3 min.

Nauczyciel kolejno podaje wyrażenia odnoszące się do różnych instytucji użyteczności publicznej, uczniowie zaś określają, o jaką instytucję chodzi nauczycielowi: np.: zasiłek celowy – OPS,
założenie konta – bank,
mandat za przekroczenie szybkości – policja itp.

Informacja zwrotna ze strony uczniów

– ok. 2 min.

Środki dydaktyczne:

10. Karta ewaluacji zajęć dla ucznia

Uczniowie przekazują nauczycielowi informacje zwrotne, co im się podobało, co było dla nich ciekawe podczas zajęć.

PRACA POMIĘDZY ZAJĘCIAMI

PRACA WŁASNA UCZNIA

Środki dydaktyczne:

11. Karta pracy „Moja mapa instytucji użyteczności publicznej”

Uczniowie za pomocą mapy, książki telefonicznej lub Internetu ustalają adresy instytucji użyteczności publicznej znajdujących się w pobliżu ich miejsca zamieszkania. Następnie zapisują je na karcie pracy „Moja mapa instytucji użyteczności publicznej” (środek dydaktyczny nr 11) i umieszczają w swoim portfolio.

Uczniowie szkoły zawodowej starają się samodzielnie uzyskać potrzebne im informacje, np.: korzystając z biblioteki szkolnej lub pomocy nauczycieli prowadzących zajęcia z TIK.

Młodzież z niepełnosprawnością umysłową w stopniu umiarkowanym i znacznym przy wypełnianiu karty pracy „Moja mapa instytucji użyteczności publicznej” (środek dydaktyczny nr 11) korzysta z pomocy nauczycieli lub wychowawców internatu.

PRACA Z RODZICAMI

Środki dydaktyczne:

12. List do rodziców

Prosimy rodziców o udzielenie pomocy dziecku w uzupełnieniu karty pracy nr 6 („Kwestionariusz osobowy”).

ZESPÓŁ EDUKACYJNO-WYCHOWAWCZY

Środki dydaktyczne:

13. Wskazówki dla zespołu edukacyjno-wychowawczego

- A. Bibliotekarze, nauczyciele technologii informacyjnych i komputerowych lub wychowawcy internatu pomagają uczniom w uzyskaniu informacji o adresach instytucji użyteczności publicznej znajdujących się w pobliżu miejsca zamieszkania ich wychowanków.
- B. Wychowawcy internatu organizują zajęcia terenowe w banku mające na celu utrwalenie wiadomości wychowanków na temat procedury dotyczącej zakładania rachunku bankowego, zapoznanie z instrukcją dotyczącą ochrony danych osobowych podczas korzystania z rachunku bankowego, naukę obsługi bankomatu, pokaz dokonywania płatności za pomocą karty bankomatowej, zapoznanie z instrukcją postępowania w przypadku zagubienia karty do bankomatu.
- C. Zespół psychologiczno-pedagogiczny organizuje dla rodziców prelekcję na temat: np. „Formy pomocy społecznej dla osób niepełnosprawnych”.

Nauczyciel języka angielskiego

Środki dydaktyczne:

13. Ćwiczenie nr 9 z zestawu „Seventy seven work words”

Uczeń wykonuje Ćwiczenie nr 7 z zestawu „Seventy seven work words”.

NOTATKI